

www.manas.edu.kg

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
факультети
Театралдык искусство бөлүмү
Курстун программасы

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
ТҮҮ-311	КАМЕРА МЕНЕН ЧЕБЕРЧИЛИК	KAMERA OYUNCULUĞU	5	1 + 2	2	2

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Курстун мугалими	Доц. Молдосейит Мамбетакунов
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	жок
Аудитория	216, студия
Курстун максаты	Бул сабактын максаты - Студенттердин оператордук чеберчилик боюнча билимдерин тереңдетүү, кызыгуусун арттыруу, теориялык-практикалык жактан жаңы маалыматтарга ээ кылуу. Тапкычтык жана ар тараптуулукка умтулуу. Телевидениеде программаларды даярдоодо, кинодо фильм тартууда студенттерди ар түрдүү форматтагы видеокамералар менен иштөөгө ж-а оператордук ыкмага үйрөтүү, композициялык пландарды туура коюу менен экранда эстетикалык кооздукту жаратууну, жарык берүүчү приборлор менен иштөөнүн негизги принциптери менен таанышып, алган билимин практикада, адистик кесибинде колдонушун үйрөтүү болуп саналат.

Колдонулуучу адабияттар

	Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1	Композиция кадра в кино и на телевидении - Питер Уорд : Перевод с английского (Москва,Изд. ГИТР 2005)	Китеп
2	Мастерство кинооператора -А.Головня (Москва,1972)	Китеп
3	Создание кино и видеофильмов -А.Розенталь (Нью-Йорк,2000)	Китеп
4	El Yapımı Sinema - Salim AKDOĞAN (Ankara-2008)	Китеп
5	Dijital Video ile Sinema - İlker CANIKLİGİL (İstanbul-2007)	Китеп
6	Dijital Film Yapımı-Dale NEWTON, John GASPARD (İstanbul-2014)	Китеп
7	Dijital Film Yapımı-Dale NEWTON, John GASPARD (İstanbul-2014)	Китеп
8	Dijital Film Yapımı-Dale NEWTON, John GASPARD (İstanbul-2014)	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Заманбап техниканы, жаңы маалыматтык жана санарип технологияны колдоно алат.
2	Экранда чагылдырылган фильмдердин композициялык, эстетикалык, философиялык маанисине баа берип, анализ жүргүзө алат.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Фотографиянын практикалык мүмкүнчүлүктөрү. Дүйнөдөгү эң алгачкы сүрөттөр. Фотоаппараттар жана алардын түзүлүшү.
2. Апта	Телевидениеде жана кинодо колдонуучу айрым сөздөргө түшүнүк. Оператордук чеберчилик, композиция, кадр, кадрдын мазмууну, кадрдын форматы. Кадрдын мазмуунун окуу, форманын түшүнүктүүлүгү жана экрандагы сүрөттү берүүнүн жолдору.
3. Апта	Камеранын түрлөрү, камеранын иштөө функциялары жана камераны съемкага даярдоо. Съемкага чейин жана учурунда оператор чечүүчү беш маселе.
4. Апта	Композициянын элементтери: туруктуу жана туруксуз, симетрия жана асимметрия, контраст, темп жана ритм, ракурс.

Курстун планы

5. Апта	Композиция элементтери: перспективанын түрлөрү, түз сызык аркылуу түзүлгөн перспектива, тоналдык жана аба мейкиндигиндеги перспектива. Оптикалык перспектива, динамикалык перспектива, түз, өң перспективасы, сүрөттүн масштабы.
6. Апта	Пейзаж - чөйрө, ыраттуу пейзаж, интерьер объективтүү формалду тартылган интерьер. Интерьер - чөйрө, фон. Интерьер - эпитет. Интерьер - образ жана символ. Жандануучу интерьер, интерьер башкаарман.
7. Апта	Натюрморт жана анын түрлөрү.
8. Апта	Ара сынак
9. Апта	Жарыктын, түстөрдүн табигый жана физикалык мүнөздөмөсү жарык берүүчү аппаратуралар. Жарыктарды туура колдонуу.
10. Апта	Жарыктын функциялары, жаратылыштагы жарыктын мүнөзү. Локалдык жарык, көлөкө жок жарык, силуэттик жарык.
11. Апта	Күн ачык убакта объектилердин жарыктыгы, фронталдык алдыдан берген жарык, диагоналдык жарык, контурдук жарык, күн бүркөктө объектилердин жарыгы.
12. Апта	Оператордун павильондогу жарык менен иштешти. Павильондогу жарыктын методтору.
13. Апта	Көп камералуу съемка, натурадагы түнкү съемка.
14. Апта	Фильм даярдоо процесстери(идея, теманы изилдөө, режиссердук сценарий жазуу.)
15. Апта	Монтаждын тарыхы жана түрлөрү.
16. Апта	Жыйынтыктоочу сынак

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	100
Финал сынагы	1	60	